

An Bhruiséil, 17.5.2018
SWD(2018) 188 final

DOICIMÉAD INMHEÁNACH OIBRE DE CHUID AN CHOIMISIÚIN

ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN AR AN MEASÚNÚ TIONCHAIR

a ghabhann leis an doiciméad

**Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle
maidir le lipéadú bonn i leith éifeachtúlacht breosla agus paraiméadair riachtanacha
eile agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1222/2009**

{COM(2018) 296 final} - {SEC(2018) 234 final} - {SWD(2018) 189 final}

Bileog Achoimre Feidhmiúcháin
Measúnú tionchair ar an athbhreithniú ar Rialachán (CE) Uimh. 1222/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le lipéadú bonn i leith éifeachtúlachta breosla agus pharaiméadar riachtanach eile
A. An gá atá le beart
Cén fáth? Cén fhadhb a bhfuiltear ag díriú uirthi?
Is í an earnáil iompair atá freagrach as níos mó ná 30 % den tomhailt fuinnimh san Aontas. Is iompar de bhóthar is cúis le tuairim is 22 % d'astaíochtaí gás ceaptha teasa (GCT) iomlána an Aontais. Sa Teachtaireacht uaidh in 2016 maidir le <i>Straitéis Eorpach um an tsoghluaiseacht íseal-astaíochtaí</i>, luaigh an Coimisiún gur cheart go mbeadh astaíochtaí GCT ón iompar ar a laghad 60 % níos ísle ná mar a bhí i 1990 faoi 2050. Mar sin de, beidh tionscnaimh san áireamh leis an Tríú Pacáiste Soghluaiseachta chun astaíochtaí ó ghluaiseatáin agus ó leoraithe a laghdú, chun sábháilteacht iompar de bhóthar a fheabhsú agus chun truailliú a laghdú. Cuideoidh sé freisin le spleáchas an Aontais ar allmhairí fuinnimh a laghdú. Déanann boinn feithiclí difear do thomhailt breosla (agus dá bhrí sin d'astaíochtaí GCT), do thorann agus do shábháilteacht. Léiríodh le stocáireamh den Rialachán reatha maidir le Lipéadú Bonn nach raibh á aidhm á bhaint amach go leordhóthanach maidir le héifeachtúlacht comhshaoil iompar de bhóthar a mhéadú trí bhoinn a chur chun cinn atá éifeachtúil ó thaobh breosla de agus atá sábháilte, agus a bhfuil leibhéil ísle torainn ag baint leo; is amhlaidh sin de bharr na nithe seo: • easpa infheictheachta agus easpa feasachta i measc an phobail maidir le lipéadú bonn; • fadhbanna na mBallstát maidir le comhlíonadh agus forfheidhmiú neamhleor na rialacha; agus • aicmí feidhmíochta atá as dáta agus faisnéis mhíchruinn agus neamhiomlán.
Cad leis a bhfuiltear ag súil ón tionscnamh seo?
Tomhaltóirí níos eolasaí, ceanglais theicniúla atá tugtha chun dáta agus atá níos beaichte agus comhlíonadh/forfheidhmiú feabhsaithe. Chruthódh na feabhsuithe sin boinn níos sábháilte agus níos ciúine a shábhálfadh fuinneamh, a d'ísleodh costais ar bhreosla agus a laghdódh astaíochtaí GCT.
Cad é an breisluach atá le beart a dhéanamh ar leibhéal an Aontais?
Áirithíonn beart ar leibhéal an Aontais an méid seo a leanas: - an fhaisnéis chéanna chomhchuibhithe d'úsáideoirí deiridh sa Bhallstát ina gceannaíonn siad a mboinn; agus - costais laghdaithe do sholáthraithe, atá in ann margaíocht a dhéanamh ar a mboinn ar fud an Aontais gan ach aon lipéad amháin. I ndeireadh na dála, neartaítear iomaíochas thionscal na mbonn san Aontas leis na buntáistí sin agus éascaítear leo trádáil bonn laistigh den mhargadh inmheánach, agus ag an am céanna téann siad chun tairbhe do thomhaltóirí ó thaobh costais fhoriomlána níos ísle agus raon níos leithne táirgí. Le go mbeidh beart ar leibhéal an Aontais éifeachtach, ní mór an faireachas margaidh a bheith comhleanúnach ar fud an Aontais chun tacú leis an margadh inmheánach agus dreasachtaí a thabhairt do ghnóthais ionas go ndéanfaidh siad infheistíocht i mboinn atá éifeachtúil- ó thaobh fuinnimh de a dhearadh, a dhéanamh agus a dhíol.
B. Réitigh
Cad iad na roghanna beartais reachtacha agus neamhreachacha a breithníodh? An bhfuil rogha thosaíochta ann nó nach bhfuil? Cén fáth?
Cuireadh ceithre rogha beartais san áireamh: 1. <u>gan aon bheart a dhéanamh</u>; 2. <u>rogha neamhreachtach</u>: feachtais faisnéise, gníomhaíochtaí forfheidhmithe comhpháirteacha, sainordú le hathbhreithniú a dhéanamh ar na modhanna tástála; 3. <u>rogha reachtach</u>: an Rialachán reatha agus a iarscríbhinní a leasú lena raon feidhme a leathnú, foráil a dhéanamh do bhoinn a dhíoltar ar an idirlíon, aicmí na lipéad a athchoigeartú agus paraiméadair nua a chur isteach, modhanna tástála a fheabhsú agus foráil a dhéanamh do bhunachar sonraí ina gclárófar boinn; agus

4. teaghlaim de roghanna 2 agus 3: is é sin an rogha thosaíochta. Baintear amach iarmhairtí leis atá níos fearr ó thaobh coigiltis fuinnimh agus astaíochtaí GCT, láimhdeachas margaidh níos fearr, costais laghdaithe le haghaidh úsáideoirí/ceannaitheoirí bonn, agus tosca sábháilteachta agus comhshaoil.

Na páirtithe leasmhara éagsúla agus na bearta is rogha leo

Níor cuireadh ceist sa suirbhé ar thomhaltóirí a rinneadh mar chuid den athbhreithniú ná sa chomhairliúchán oscailte poiblí (OPC) faoi na roghanna. Mar sin féin:

- ní raibh ach 41 % d'úinéirí gluaisteán ar an eolas faoin lipéad bonn, cé gur mheas 90 % díobh go mbeadh sé úsáideach;
- bhí 76 % de na freagróirí den tuairim gur cheart an lipéad a chur ar fáil le gach díolachán bonn; agus
- thacaigh 70 % de na freagróirí le bunachar sonraí clárúcháin.

Léiríodh leis an OPC comhdhearcadh go bhfuil gá feasacht a mhéadú maidir leis an lipéad trí fheachtais feasachta, lipéadú éigeantach ar líne agus lipéadú de bhoinn arna ndíol ar dtús le gluaisteáin nua. Chun muinín tomhaltóirí a fheabhsú, d'aontaigh na freagróirí maidir le faireachas margaidh a mhéadú agus ardán níos fearr a chruthú do na húdaráis chun gníomhaíochtaí a fhorfheidhmiú agus a chomhordú.

C. Tionchar na rogha tosaíochta

Cad iad buntáistí na rogha tosaíochta (más ann di; murab ann, cad iad buntáistí na bpríomhroghanna)?

Meastar go mbainfí amach na coigiltis bhliantúla seo a leanas faoi 2030 mar thoradh ar rogha beartais 4:

- coigiltis bhreosla de 129 PJ, as a n-eascróidh EUR 7 billiún de choigiltis ar chostais fuinnimh;
- 10 Mt níos lú astaíochtaí CO₂;
- EUR 2.8 billiún de ghlanchoigiltis chostas do thomhaltóirí ('coigiltis ar chostais fuinnimh' lúide 'costais bhreise ceannacháin');
- láimhdeachas méadaithe de EUR 9 billiún sna hearnálacha monaraíochta, mórdhíola agus miondhíola;
- laghduithe ar líon na mbásanna agus na ngortuithe de dheasca timpistí ar na bóithre; agus
- laghduithe ar líon na mbásanna agus na ngortuithe a bhaineann le torann-.

Cad iad costais na rogha tosaíochta (más ann di; murab ann, cad iad costais na bpríomhroghanna)?

Seo a leanas na costais riaracháin agus chomhlíonta a mheastar a bheith i gceist:

- maidir le soláthraithe: EUR 127 milliún in aghaidh na bliana; costais aonuaire de EUR 40 milliún;
- maidir le dáileoirí: EUR 50 milliún in aghaidh na bliana; costais aonuaire de EUR 30 milliún;
- maidir leis na Ballstáit: EUR 20 000 in aghaidh na bliana; costais aonuaire de EUR 13 milliún; agus
- maidir leis an gCoimisiún: EUR 0.5-1 mhilliún in aghaidh na bliana; costais aonuaire de EUR 2.1 milliún.

Ós rud é go bhfuil an comhlíonadh sin éigeantach, ba cheart go mbeadh soláthraithe agus dáileoirí in ann na costais sin a aistriú chuig tomhaltóirí, ag a mbeadh na costais sin fritháirithe go mór mar gheall ar na buntáistí airgeadais a bheadh i gceist. Níl aon tionchar diúltach eile ann.

Cén difear a dhéanfar do ghnólachtaí, do FBManna agus do mhicrifhiontair?

Níl aon táirgeoirí bonn san Aontas ar FBManna iad. D'fhéadfadh costais bhreise a bheith i gceist maidir le FBManna a dhéanann boinn a mhiondíol/a allmhairiú, go háirithe mar gheall ar an oibleagáid an lipéad a thaispeáint agus boinn á dtairiscint le díol ar líne. Ní athraíonn an togra cumhdach an Rialacháin reatha i dtaca le táirgí, áfach, ná ní chruthaítear oibleagáidí leis maidir le faisnéis nua a tháirgeadh. Mar sin de, níltear ag súil go n-eascróidh costais shuntasacha forfheidhmithe as. Mar úsáideoirí deiridh bonn, bainfidh FBManna tairbhe as costais laghdaithe ar feadh ré úsáide na mbonn agus as sábháilteacht mhéadaithe dá bhfostaithe.

An imreofar tionchar suntasach ar bhuiséid náisiúnta agus ar údaráis riaracháin náisiúnta?
Níl aon thionchar breise ar bhuiséid náisiúnta ná ar údaráis riaracháin náisiúnta seachas na tionchair a léirítear thuas.
An mbeidh aon tionchar suntasach eile i gceist?
Beidh. Táthar ag dréim leis go mbeidh tionchar dearfach ag an rogha thosaíochta ar iomaíochas agus ar nuálaíocht mhargadh bonn an Aontais (féach alt 6.4 den tuarascáil ar an measúnú tionchair).
D. Iarobair
Cathain a dhéanfar athbhreithniú ar an mbeartas?
Chuirfí clásal isteach lena leagfaí síos go ndéanfaí athbhreithniú sé bliana tar éis a ghlactha.